

Kvalitetsdeklaration af Elev 2012

Danmarks Statistik har i samarbejde med systemleverandørerne fortsat arbejdet for at forbedre kvaliteten af de uddannelsesdata som indberettes til Danmarks Statistiks elevregister. Der er udarbejdet klare krav til indberetningsformater, validering og fejlsøgninger. Disse krav er i varierende grad indarbejdet af systemleverandørerne i de forskellige administrative IT-systemer, der anvendes på uddannelsesinstitutionerne, således at der ved indtastningerne og indberetningerne er foretaget en række grundlæggende konsistenskontroller.

Tiltagene kan opsummeres i tre hovedkategorier:

1. Validering i indtastningsøjeblikket
2. Indberetning på et ensartet format på tværs af uddannelsesområder
3. Makrofejlsøgning inden indsendelse af data

Validering Valideringerne i indtastningsøjeblikket sikrer, at der fx kun tages korrekte datoformater ind i det administrative system, eller at startdatoen på uddannelsen ikke ligger efter slutdatoen. Valideringerne kan være format- og validitetskontrol og relationstjek.

Enartet format Danmarks Statistik har bedt systemleverandørerne om at uddannelsesinstitutionerne indberetter på det format, som anvendes i registre hos Danmarks Statistik på tværs af uddannelsesområder fra børnehaven til ph.d. Det er medvirkende til at uddannelsesinstitutionerne kan genkende de data Danmarks Statistik efterfølgende producerer. Derudover er det med til at sikre et højt kvalitetsniveau, fordi det muliggør en fælles platform i forbindelse med bl.a. makrofejlsøgningen.

Fejlsøgning inden indsendelse Makrofejlsøgningen, som foretages på institutionen inden data indsendes, består i en optælling på nogle prædefinerede kategorier ude på de enkelte institutioner. Optællingerne sammenholdes med tallene for seneste år per uddannelse på institutionen. Hvis der forefindes større og relativt usandsynlige udsving, skal uddannelsesinstitutionen følge op på det og rette det eller meddele Danmarks Statistik, at det er et udtryk for den udvikling, der rent faktisk har fundet sted. Kategorierne i optællingerne er: Bestand, Tilgang, Fuldført og Afbrudt.

Store fremskridt i årets løb Overordnet er der i årets løb sket store fremskridt i forhold til at implementere nye kvalitetskontroller, som Danmarks Statistik har ønsket og udviklet i samarbejde med systemleverandører, uddannelsesinstitutioner og ministerier.

Grundskolen På grundskoleområdet er der implementeret:

- 1) Validering af format i indtastningsøjeblikket
- 2) Kontrol af overgange mellem klassetrin
- 3) Omlægning til indberetningsformat der svarer til Danmarks Statistiks
- 4) Indberetninger via XML schemaer med indbygget kontrol af format

På grundskoleområdet har alle systemleverandørerne deltaget aktivt i udviklingsarbejdet. Det drejer sig om følgende leverandører: De Frie Skolers EDB brugs, Dansk Skoledata, KMD og TEA Tabulex.

Almene gymnasier Data fra de almene gymnasier bliver leveret til Danmarks Statistik via UNI-C. Der er derfor ikke blevet stillet krav fra Danmarks Statistik om at implementere valideringer mv. til den primære studieadministrative leverandør; LECTIO. Vurderingen er dog at datakvaliteten er høj på dette område også.

*Erhvervsuddannelser og
korte videregående
uddannelser*

Områderne for erhvervs gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser, korte videregående uddannelser og erhvervsakademiuddannelser dækkes primært af det studieadministrative system EASY. Der er endnu ikke implementeret de af Danmarks Statistik ønskede valideringer på disse områder. Der pågår en dialog mellem systemejerne (UNI-C, MBU) og Danmarks Statistik om udviklingen af en tilfredsstillende datakontrol. Meldingen fra UNI-C er pt., at det ikke er muligt at udvikle de af Danmarks Statistik ønskede forbedringer til næste års dataindsamling. Udviklingen på disse områder har derfor lidt længere udsigt.

Danmarks Statistik må af denne grund også notere, at det er på disse områder, at der er størst usikkerhed om kvaliteten af data, samtidig med at det er et af de mest tidskrævende at kvalitetssikre. Dette gælder både for institutionerne og Danmarks Statistik. Der vil derfor være meget store fordele ved at forbedre systemintegrationen mellem DSt og EASY

*Mellemlange
videregående uddannelser*

På området for mellemlange videregående uddannelser er der blevet implementeret flere kvalitetskontroller:

- 1) Validering af formatet
- 2) Indberetning på format der ligger tæt på Danmarks Statistiks
- 3) Makrokontrol af udsving fra sidste år til i år på: bestand, tilgang, fuldført og afbrudt
- 4) Indberetning fra hovedskoler

Den studieadministrative leverandør SIS fra Uddannelsesministeriet har i år leveret et nyt 'indberetningsset-up', der gør det muligt, ude på de enkelte institutioner, at kontrollere udsving i tallene fra år til år, inden data indsendes til Danmarks Statistik. Samtidig indberettes der nu af hovedinstitutionerne på professionshøjskolerne. Disse tiltag udgør en stor administrativ lettelse, mindsker behovet for kontakt med institutionerne og løfter kvaliteten af data.

*Lange videregående
uddannelser*

På området for lange videregående uddannelser er den primære udbyder af studieadministrative systemer, STADS, som ejes af FIVU/Universiteterne og udvikles og vedligeholdes i tæt samarbejde med UNI-IT og CGI. Følgende kontroller er implementeret:

- 1) Validering af formatet i indtastningsøjeblikket
- 2) Indberetning på format der ligger tæt på Danmarks Statistiks
- 3) Makrokontrol af udsving fra sidste år til i år på: bestand, tilgang, fuldført og afbrudt – direkte ude på de enkelte institutioner.
- 4) Indberetning fra hovedskoler
- 5) Kobling til Uddannelsesregistret og Institutionsregistret ved formatkontrol
- 6) Hjælpefunktioner i STADS til relationskontrol, makrokontrol og formatkontrol

Efterbehandlingen af data hos Danmarks Statistik har som en konsekvens af de implementerede kontroller mv. været væsentligt reduceret i forhold til tidligere år. Samtidig vurderes det, at kvaliteten er løftet en smule, og at det vil være tendensen fremover. Tiltagene udgør en stor administrativ lettelse, mindsker behovet for kontakt med institutionerne og løfter kvaliteten af data.

Indberetning

*Alle institutioner
har indberettet*

Alle indberetningspligtige institutioner har indberettet i år, og antallet af elever som er bortfaldet er derfor ubetydeligt.

- Bortfald af institutioner* En del af de institutioner der står i journalen ved tællingens start, bliver i løbet af indberetningsperioden klassificeret som ikke-indberetningspligtige. Det sker fx for hospitalsskoler hvor elever meldes ind af deres almindelige skole, arrestanstalter og bosteder for unge uden undervisning. Andre institutioner er nedlagt eller sammenlagt under et nyt institutionsnummer og derfor bortfaldet.
- Rykkerprocedure* Det er langt fra alle som indberetter af sig selv efter første skrivelse. Danmarks Statistik har derfor oprettet følgende rykkerprocedure. Alle institutioner modtager 3 skrivelser enten på mail eller med postbud. Derefter bliver der ringet til institutionen minimum to gange. Derudover kan der blive tale om en politianmeldelse, hvilket dog ikke har været nødvendigt i år.

Databehandling

- Makrofejlsøgning* Når data modtages hos Danmarks Statistik gennemløber data, igen, en omfattende kvalitetssikring. En af de vigtigste typer af fejltjek vedrører makrofejlsøgningen, som går ud på at søge efter de udsving, som nogle af institutionerne også er blevet bedt om at forholde sig til.

Danmarks Statistik gennemfører denne kontrol, uagtet om institutionerne allerede har gjort det. Alle usandsynlige udsving på nøgleparametrene bestand, tilgang, fuldført og afbrudt kontrolleres på niveauet: uddannelse per institution. Det vil sige, at der kontrolleres for, om der fx er et usandsynligt udsving i bestandstallet for i år i forhold til året før på sociologistudiet på Aalborg Universitet. Såfremt det er tilfældet, er der rettet henvendelse til universitetet for at få opklaret om der er tale om en fejl, eller der er tale om en faktisk udvikling på studiet.

- Rykkerprocedure* Ligesom ved indberetningen er der besluttet en rykkerprocedure. Der foretages minimum 3 henvendelser til institutionen, hvis de ikke af sig selv besvarer de ønskede spørgsmål.

- Mikrofejlsøgning* Mikrofejlsøgningen foretages i forlængelse af de mere overordnede kontroller, fordi fokus her i højere grad er på uhensigtsmæssigheder på enkelte records. Det kan fx være invalide uddannelseskoder for enkelte studerende på forskellige institutioner og uddannelser eller et relationstjek: fx om påbegyndelsestidspunktet ligger efter afgangstidspunktet.

Der er ligeledes fortaget et overlapstjek, da der ikke altid er overensstemmelse mellem datoerne, når eleverne skifter institution. Danmarks Statistik retter datoerne, således at eleven ikke findes flere steder samtidigt. Datoen for start på elevens nye institution vil som regel være den, som styrer rettelsen.

- Bortfald af elever* Det sker at institutionerne ikke får opdateret alle deres elever. Det kan være en forglemmelse, hvilket især sker når enkelte elever skifter institution. Eller det kan være store grupper af elever der forsvinder, hvilket især i år har skyldtes det store antal af skolesammenlægninger på folkeskoleområdet. Eleverne her er blevet efterlyst, og der er foretaget en genindberetning.

Grundskolerne

- Generelt* Ved dataindsamlingen er der sket en væsentlig forbedring af kvalitetssikringen og dataleverancen fra de to systemleverandører Dansk Skoledata og De Frie Skolers EDB-brugs, som både inkluderer en kvalitetssikring af data i systemet inden levering til DST, men også etableringen af en system-til-system løsning, som har gjort data overførslen væsentlig sikrere end tidligere. Endvidere er der foretaget en forbedret

krydsvalidering af centrale variable i elevrecords fra folkeskolernes primære systemer KMD Elev og TEA Tabulex.

Koder Der er ikke ændret i uddannelseskoderne for grundskoleområdet i løbet af denne tælling. Men det kan bemærkes, at der skete en ændring på børnehaveklasseniveau ved forrige tælling. Fra 2011 registreres dette klassetrin på koden 1120 og børnehaveklassen er samtidig flyttet et forspalteniveau op, så det nu ligger i hovedgruppe 10 mod tidligere 05. Navnet blev samtidigt skiftet fra børnehaveklasse til 0. klasse.

Strukturelle ændringer I år har der været et større antal af strukturelle ændringer på folkeskolerne. Skoler er blevet sammenlagt enten ved at to eller flere skoler er blevet omdannet til en stor, eller ved at administrationen samles på en af skolerne, som betegnes som hovedskolen, mens de andre bliver underafdelinger. Det betyder i begge tilfælde at der kommer nye institutionskoder og at det er undersøgt om eleverne er 'fulgt med', så indberetningen er i orden. Ligeledes kan det ses at flere folkeskoler nu er omlagt således at der er basisskoler og overbygningsskoler i en del kommuner.

Specialskolerne Det har oftest været specialskolerne, som ikke har fået indberettet. Der har derfor været et særligt fokus på denne gruppe i år for at finde ud af hvad der skal til for at de får indberettet. Som skrevet er det lykkedes – idet alle institutioner har indberettet i 2012.

Denne gruppe af institutioner fylder en femtedel af samtlige institutioner på grundskoleområdet, men varetager kun undervisningen for få procent af eleverne. Det betyder at der er forholdsvis få elever på hver skole og at der sjældent er ansat rent administrativt personale. Samtidig har disse institutioner ofte ikke et IT-administrativt system som kan indberette til Danmarks Statistik og nogle skoler ejer ikke en computer. Princippet om at der skal indberettes elektronisk er derfor blevet fraveget, og indberetninger er blevet modtaget via telefon, Excel ark sendt med posten osv.

Gymnasier

Generelt På de internationale studentereksamener Pre-IB og IB, har det ikke været muligt at indhente anvendelige afgangsuplysninger på de afsluttende klassetrin, da oplysningen om afgangsårsag (afbrud eller fuldførelse) ikke har været registreret i de administrative systemer, og i systemernes nuværende form slet ikke kan registreres. Afgangsårsagen for disse elever er derfor bestemt ud fra afgangstidspunktet, således at et ophør på uddannelsen før 1. juni 2012 betragtes som et afbrud, mens et ophør fra og med 1. juni og frem til sommerferien betragtes som fuldførelse.

Koder Koderne på gymnasieområdet er justeret så der er en entydig sammenhæng mellem UNI-C's CØSA-formålskoder og DST's uddannelseskoder. Ligeledes er der lavet en tilpasning af UFORM på gymnasieområdet, så UFORM i elevregistret stemmer overens med mulige adgangsveje igennem de gymnasiale uddannelser jf. beskrivelser fra UNI-C. Listen over mulige adgangsveje og dermed varianter af UFORM for gymnasieeleverne er udvidet med Grundkursus i musik, Specialundervisning, Landbrug HF, Søfart HF og Grundkursus i billedkunst.

Erhvervsuddannelser, erhvervsgymnasiale uddannelser, erhvervsakademiuddannelser og korte videregående uddannelser

Generelt Erhvervsuddannelsesområdet er meget påvirket af konjunkturudsving, og derfor kan niveauet på de enkelte uddannelser og institutioner variere kraftigt fra år til år. Samtidig er det et område med relativt komplicerede studieforløb, hvor man ser en kombination af indgangs- og hovedforløb og praktikvej, skolevej og skolepraktikvej. Det er også et område hvor der er mange forskellige uddannelser, og hvor

institutionstilhørsforholdene til tider kan være uklare – på hvilken afdeling går den enkelte elev i løbet af sin uddannelse?

Det er bl.a. af disse grunde, at Danmarks Statistik anser det for særligt vigtigt, at der implementeres en øget datakontrol, som både kan løfte kvaliteten og mindske byrden for institutionerne og Danmarks Statistik. Det er samtidig en forudsætning for, at data kan leveres til offentligheden endnu hurtigere end det er tilfældet i dag. Desværre har det ikke været muligt for systemleverandøren, UNI-C/EASY at imødekomme dette ønske fra Danmarks Statistik endnu. Systemejeren, UNI-C, giver endvidere udtryk for, at en øget datakontrol ikke kan implementeres til næste års indberetning, med begrundelsen, at det tager 6-9 måneder at udvikle og implementere.

Danmarks Statistik må derfor meddele, at områderne der dækkes af EASY, trods omfattende resurseforbrug, er dem, hvor der er størst usikkerhed omkring datakvaliteten. Forventningen er, at data holder høj kvalitet, da data fra EASY indgår i flere forskellige sammenhænge, men som nævnt kompliceres Danmarks Statistiks arbejde af den manglende kontrol i det studieadministrative system EASY.

- Koder* Der er sket ændringer på visse uddannelser, hvor nye koder er blevet tildelt og visse koder er blevet inaktive. Der er fx sket justeringer indenfor uddannelser i design, landbrug og fiskeri.
- Polititjenestemand 5198* Politiskolen har ingen fuldførte i 2012. Da det er en meget speciel udvikling har Danmarks Statistik kontaktet institutionen af flere omgange, og hver gang har Politiskolen bekræftet, at de ingen fuldførte har i 2012, og at det skyldes en ændring i eksamenstidspunktet. Af samme grund forventer Politiskolen en meget stor stigning i antal fuldførte i 2013. I forbindelse med dataindsamlingen i 2011 oplyste Politiskolen desuden, at der var optaget langt færre elever end tidligere pga. kraftige nedskæringer i bevillingerne til politiet.
- SOSU 4780 og 4781* Uddannelserne på SOSU er stadig præget af omlægninger – både hvad angår strukturen på uddannelserne, og hvad angår de administrative systemer på SOSU institutionerne.
- EUX* For første gang i år bliver EUX eleverne registeret i elevregisteret. De registreres i variabelen UFORM på koderne 47 og 48.

Mellemlange og lange videregående uddannelser

- Generelt* De studieadministrative systemer, SIS og STADS har fået en betydelig opgradering i forhold til indberetningerne til Danmarks Statistik i år. Det betyder, at institutionerne nu, inden indsendelse af data til Danmarks Statistik, kontrollerer og kommenterer data. Hvis der er udsving i udviklingen af de summerede tal på en uddannelse på en institution, så kan man ude på institutionen tage det i opløbet, og få det rettet inden indsendelse af data til Danmarks Statistik. Alternativt, hvis udsvinget er begrundet i en faktisk udvikling, så kan man kommentere uddannelsen, så institutionen ikke senere kontaktes af Danmarks Statistik – der spares tid og resurser for institutionerne og Danmarks Statistik, og kvaliteten af data forbedres.
- Koder* Der er sket ændringer på visse uddannelser, hvor nye koder er blevet tildelt og visse koder er blevet inaktive.
Der er fx sket justeringer indenfor musikkonservatorieuddannelser, biblioteksuddannelser og uddannelser i design og søfart.
- STADS* Universiteternes studieadministrative system, STADS, er blevet opdateret og udvidet således at der har kunnet indberettes efter de fastsatte krav. Ændringen af STADS har givet særlige udfordringer ved dette års indberetning. Kvaliteten af det indberettede materiale ser imidlertid fornuftig ud.

Professionshøjskolerne Udover at indarbejde de nye kvalitetskrav har professionshøjskolerne besluttet, at der skal være én kontaktperson for alle afdelingerne på hver af de 8 professionshøjskoler, hvilket letter kontakten væsentligt, såfremt der skulle være spørgsmål til deres indberetning eller problemer med at inddrive data. Kontaktpersonen har været ansvarlig for rapportudarbejdelsen, og har derfor et godt overblik over udviklingen i de forskellige udsving på uddannelserne.

Kommenteret makrofejlsøgning Institutionerne har i år, sammen med indberetningen, indsendt en kommenteret udsvingskontrol. Langt den overvejende del af institutionerne med videregående uddannelser har indsendt de ønskede rapporter. Til enkelte institutioner, der ikke har en systemstøttet indberetning, er der fremsendt rapporter med oversigter over udsving i uddannelsesetal og rettelser foretaget af Danmarks Statistik.

Ph.d.-uddannelserne

Generelt I dette års udgave af elevregistret er der ikke sket en opdatering af ph.d.-uddannelserne. Dataindsamlingen på dette område følger kalenderåret og i takt med at færdiggørelsen af elevregistret er blevet rykket frem kan data derfor ikke længere ligge klar samtidig med data på de øvrige uddannelsesområder.

De seneste ph.d.-data, der ligger i Elevregistret, stammer fra 2011. Vær opmærksom på, at der ikke er fuld overensstemmelse mellem data i Elevregistret og i Ph.d.-registret da en række indberetninger i Ph.d.-registret ikke lever op til kravene til personidentifikationen i Elevregistret. Der vil således være flere studerende i Ph.d.-registret (der er indlagt i den ikke-konsoliderede version jf. nedenfor).

Bemærk endvidere, at den såkaldte 4+4 ordning medfører et periodiseringsproblem, idet den studerende indberettes som ph.d.-studerende ca. 1 år efter afslutningen af bacheloruddannelsen. Endvidere er personen skrevet op på kandidatuddannelsen, som afsluttes et stykke inde i ph.d.-uddannelsen. De to uddannelser vil derfor være overlappende en del af vejen. I den komprimerede version af Elevregistret vil påbegyndelsestidspunktet på ph.d.-uddannelsen flyttes til afgangstidspunkter for kandidatuddannelsen, således at der ikke er overlap. Hvis begge er igangværende – hvad der er nogle få der er - vil komprimeringen dog afbryde kandidatuddannelsen på ph.d.-uddannelsens starttidspunkt, idet en startende uddannelse afbryder en igangværende.

Noget tilsvarende gælder for 3+5 ordningen, hvor der som regel går et par måneder mellem afslutningen af bacheloruddannelsen og start på ph.d.-uddannelsen. Her vil en større andel dog stå som igangværende på både kandidat og ph.d.-uddannelsen.

Opdateringen af ph.d.-uddannelserne med tal for 2012 vil ske i forbindelse med næste års opdatering af Elevregistret. Disse opdaterede oplysninger har endvidere været gennem den konsolideringsproces som er gennemført på Ph.d.-registret i samarbejde med institutionerne. I den forbindelse er kravene til personidentifikationen blevet opstrammet i Ph.d.-registret, således at de svarer til kravene i Elevregistret. Der vil således være fuld overensstemmelse mellem de to registre – hvilket også sikres gennem anvendelse af samme Elev-ident i begge registre. Der vil dog stadigvæk være et periodiseringsproblem vedrørende 4+4 og 3+5 ordningerne på grund af behandlingen af det overlap der er omtalt ovenfor.

Personnumre

Det gælder generelt for personnumre, at der er flest invalide personnumre blandt de seneste indberetninger. Det skyldes ikke at indberetningerne bliver dårligere, men omvendt at invalide personnumre med tiden rettes, og at de fleste når at blive rettet inden uddannelsen afsluttes. Dette gælder især for mobile studerende på videregående uddannelser, hvor de studerende ofte indskrives inden de har fået tildelt et validt personnummer.

For invalide personnumre på videregående uddannelser indhentes fra institutionerne om statsborgerskab. Denne oplysning gemmes som et supplement til CPR-oplysningerne om statsborgerskab.